Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enw(au) cyntaf		0

cbac wjec

TGAU

3000N20-1

A21-3000N20-1

DYDD GWENER, 5 TACHWEDD 2021 – BORE

CYMRAEG IAITH
Uned 2
Darllen ac Ysgrifennu: Disgrifio, Naratif ac Esbonio

2 awr

I'r Arholwr yn Unig		
	Marc Uchaf	**Marc yr Arholwr**
Adran A (Darllen)	**30**	
Adran B (Ysgrifennu)	**40**	
Cyfanswm	**70**	

3000N201 01

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A a B1.

Dewiswch **un** o'r testunau yn Adran B2 ar gyfer y dasg ysgrifennu.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn.

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A	- tua 10 munud yn darllen
	- tua 50 munud yn ateb y cwestiynau
Adran B1	- tua 10 munud
Adran B2	- tua 10 munud yn cynllunio
	- tua 40 munud yn ysgrifennu

Ni allwch ddefnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

NOV213000N20101

ⓗ WJEC CBAC Cyf. CJ*(A21-3000N20-1)

Arholwr yn unig

ADRAN A (Darllen): 30 marc

Mae 5 darn darllen ar y thema 'Gwyddoniaeth a Thechnoleg' yn y Deunydd Darllen sydd ar wahân. Darllenwch **bob un** o'r darnau'n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn.

Darn Darllen 1
Pam astudio pwnc neu gwrs STEM?

A1. Ym mha yrfa bydd angen ugain mil o weithwyr erbyn 2022? [1]

....

A2. Ym mha yrfa bydd y galw am y nifer lleiaf o weithwyr yn 2022? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

Gwyddonwyr ☐

Technegwyr Gwyddoniaeth a Pheirianneg ☐

Nyrsys ☐

Peirianwyr ☐

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 2
Beth am ddilyn gyrfa fel peiriannydd?

A3. Darllenwch y gosodiadau isod yn ofalus a nodwch a ydyn nhw'n gywir neu'n anghywir drwy roi ✓ yn y blwch priodol. [2]

Gosodiad	Cywir	Anghywir
Mae'r gallu i weithio fel aelod o dîm yn bwysig er mwyn bod yn beiriannydd da.		
Ni fyddwch yn gorfod derbyn unrhyw gyfrifoldeb pan fyddwch yn gweithio fel peiriannydd.		
Un o rinweddau peiriannydd da yw'r gallu i egluro pethau'n syml.		
Wrth weithio fel peiriannydd byddwch yn gorfod datrys problemau.		

A4. Esboniwch pam ei bod hi'n bwysig cael sgiliau TGCh da er mwyn bod yn beiriannydd. [1]

....

....

....

3000N201
03

A5. Beth yw ystyr yr ymadrodd 'gwerth ei halen'? [1]

....

....

....

Arholwr yn unig

Darn Darllen 3
Hanes Tecwyn Roberts

A6. Edrychwch ar y gair sydd mewn print trwm yn y frawddeg isod:

‘Er hyn, dydw i ddim yn meddwl y byddai wedi hoffi’r sylw oherwydd roedd o’n ddyn **diymhongar** iawn.’

Beth yw’r nodwedd arddull a ddefnyddir gan yr awdur? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

Cymhariaeth/Cyffelybiaeth ☐

Cwestiwn Rhethregol ☐

Ansoddair ☐

Berf ☐

A7. Eglurwch beth mae’r nodwedd yn ei ddweud wrthym ni am gymeriad Tecwyn Roberts. [2]

....

....

....

....

....

....

....

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A8. Yn ôl Tudur Owen mae Tecwyn Roberts yn haeddu mwy o sylw. Ydych chi'n cytuno? Defnyddiwch dystiolaeth o'r darn darllen i gefnogi eich ateb. [5]

3000N201 05

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darn Darllen 4
Nofio gyda siarcod rhithiol!

A9. Ym mha brifysgol mae Llŷr ap Cenydd yn gweithio? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

Abertawe ☐

Caerdydd ☐

Aberystwyth ☐

Bangor ☐

A10. Pa air yn y darn isod sydd yn golygu nad oes profiad tebyg i hwn ar gael yn unlle arall. Tanlinellwch **un** gair. [1]

> Fe sydd wedi creu'r rhaglen o'r enw *Ocean Rift*, y rhaglen gyntaf yn y Gymraeg ar gyfer unrhyw gogls realiti rhithwir sy'n cynnig profiad cwbl unigryw i'r defnyddiwr.

A11. Mae'r rhaglen *Ocean Rift* yn wahanol i bob rhaglen gyfrifiadurol yn y byd. Nodwch **ddau** reswm o'r darn darllen sy'n profi hyn. [2]

Rheswm 1

....

....

....

....

Rheswm 2

....

....

....

....

3000N201
07

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Darnau Darllen 4 a 5
Nofio gyda siarcod rhithiol!
Dewch i ddysgu am y gofod a'r sêr!

A12. **Cymharwch** yr hyn rydych yn ei ddysgu am y profiadau yn 'Nofio gyda siarcod rhithiol!' a 'Dewch i ddysgu am y gofod a'r sêr!'.

Cofiwch ddefnyddio tystiolaeth o'r darnau darllen i gefnogi'ch ateb. [7]

© WJEC CBAC Cyf.

(3000N20-1)

Arholwr yn unig

3000N201 09

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A13. Golygu (5 marc)

(a) Darllenwch y frawddeg isod a dewiswch y gair sydd fwyaf addas drwy roi ✓ yn y blwch priodol. [1]

Y llwybr mwyaf .... i gyrraedd copa'r Wyddfa yw llwybr Llanberis.

- poblogaeth ☐
- poblogaidd ☐
- poblogrwydd ☐
- poblogi ☐

(b) Darllenwch y frawddeg isod a dewiswch y **ddau** air sydd fwyaf addas er mwyn llenwi'r bylchau drwy roi ✓ yn y blwch priodol. [2]

.... y gêm bêl-droed elusennol nos yfory ar gaeau'r ysgol.

Bydd yr holl .... yn mynd at Blant Mewn Angen.

- Cynhelir…elw ☐
- Cynhaliodd…colled ☐
- Cynhaliwyd...gemau ☐
- Digwyddodd ...chwaraewyr ☐

(c) Dewiswch **ddau** air o'r rhestr ganlynol a'u gosod yn y bylchau priodol. [2]

hwyliog **hwylus** **hwyl**

(i) Roedd y cyfleusterau yn y Ganolfan Hamdden yn .... ar gyfer rhieni a phlant.

(ii) Roedd .... i'w gael yn y Clwb Ieuenctid bob nos Iau.

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

B1. Prawf Ddarllen (5 marc)

(a) Darllenwch y frawddeg ganlynol. Mae **tri** gwall ynddi. Chwiliwch am y **tri** gwall a'u cywiro nhw yn y tabl sy'n dilyn y frawddeg. [3]

Roedd Huw yn teimlo'n gyffroes oherwydd ei bod yn gael mynd ar ei wyliau.

Gwall	Cywiriad

(b) Pa **un** o'r canlynol sy'n gywir. Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

Rhywyn ☐

Rhywun ☐

(c) Cywirwch y frawddeg ganlynol. Dylech ysgrifennu'r frawddeg yn gywir ar y llinell. [1]

Mae brawd ef yn byw yn Aberystwyth.

....

© WJEC CBAC Cyf. (3000N20-1)

Arholwr yn unig

B2. *Yn y dasg hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau ysgrifennu.*

Dewiswch **un** o'r canlynol i ysgrifennu amdano.

Naill ai,

(a) Ysgrifennwch gofnod blog yn disgrifio eich profiad o fod yn rhan o weithgaredd yn yr awyr agored.

Neu,

(b) Mae Llywodraeth Cymru wedi penderfynu rhoi gwobr i bobl sy'n gwneud gwaith da yn eu cymunedau. Ysgrifennwch lythyr at Brif Weinidog Cymru yn cynnig rhywun o'ch ardal chi sy'n haeddu'r wobr. Yn eich llythyr, esboniwch pam yn eich barn chi mae'r person hwn yn haeddu cael ei wobrwyo.

Mae 20 marc am gyfathrebu a threfn a 15 marc am ysgrifennu'n gywir. [35]

- *Dylech geisio ysgrifennu rhwng 350 a 500 o eiriau.*
- *Os byddwch yn defnyddio gwybodaeth o'r testunau bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.*
- *Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch isod cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.*
- *Gallwch ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn os bydd angen.*

CYNLLUN

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

TEITL:

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

DIWEDD Y PAPUR

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen os bydd angen mwy o le arnoch i ysgrifennu.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

(3000N20-1)

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.